



VALSTS AĢENTŪRA

LATVIJAS INFЕКТОЛОĢIJAS CENTRSLinezera iela 3, Rīga, LV-1006, Latvija. Tālr. 67014500. Fakss 67014568
Reģ. nr. 90001830776. E-pasts: lic@lic.gov.lv
www.lic.gov.lv**EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS**

Nr.48(1219)

2011.gada 13.decembrī

**Pārskats par akūto augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas*
izplatību 2011. gada 49.nedēļā Latvijā**

2011.gada 49.nedēļā monitoringa ambulatorajās iestādēs (59 ģimenes ārstu prakses) pacienti ar aizdomām par gripu nav vērsušies. Arī monitoringa stacionārās iestādes (11 slimnīcas) nav ziņojušas par hospitalizētiem pacientiem ar aizdomām par gripu.

Vidējā saslimstība ar AAEI 49.nedēļā bija 1254 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (48.nedēļā – 1278 uz 100 000 iedzīvotājiem).

**Pacientu vēršanās pēc palīdzības ar AAEI, gripu un pneimoniju
vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem**

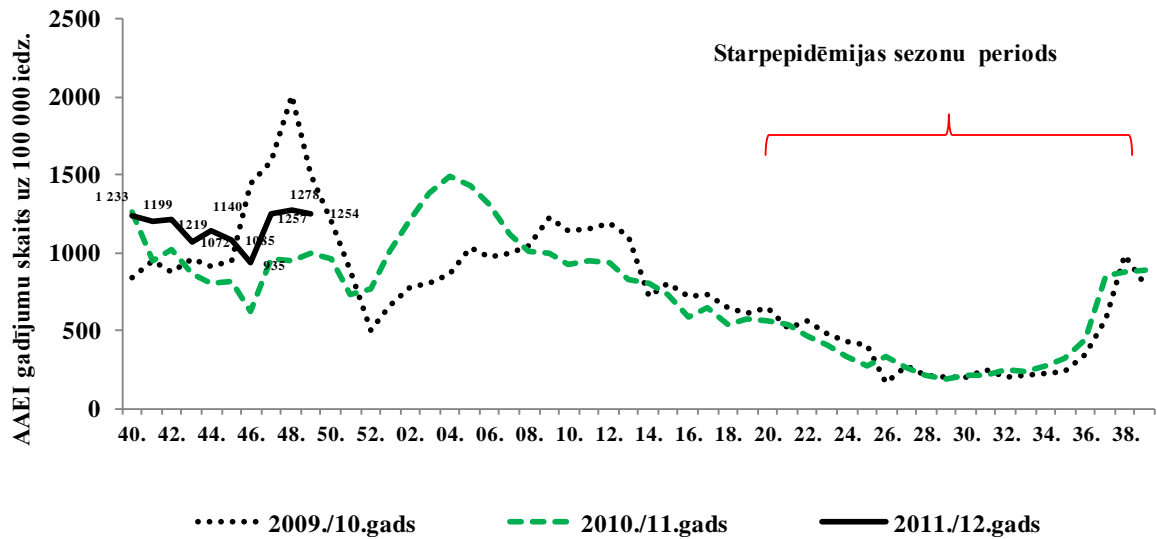
	Vecuma grupas	45.	46.	47.	48.	49.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1085,5	935,4	1256,8	1277,6	1253,9	-1,9
	0-4	5064,9	4996,6	6517,2	6388,1	5855,8	-8,3
	5-14	2883,0	2726,8	3749,1	4232,3	4008,6	-5,3
	15-64	610,9	464,7	643,0	623,8	667,7	7,0
	65>	290,6	208,1	239,7	174,9	181,4	3,7
Gripa*	Vidēji	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	0-4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	5-14	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	15-64	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	65>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pneimonijas	Vidēji	23,1	21,9	27,4	29,3	34,0	16,1
	0-4	63,3	67,5	80,7	64,5	80,7	25,0
	5-14	79,1	84,6	71,6	62,6	80,5	28,6
	15-64	13,9	11,5	20,6	27,4	26,0	-5,0
	65>	6,9	13,9	6,5	0,0	19,4	100,0

*klīniski gripas gadījumi monitoringa iestādēs

Salīdzinājumā ar 48.nedēļu, ambulatorajās iestādēs vērsušos pacientu skaits ar AAEI nedaudz samazinājies – saslimstība samazinājās vidēji par 1,9%. Ar pneimoniju ambulatorajās iestādēs vērsušos pacientu skaits pieaudzis – saslimstība pieauga vidēji par 16,1%.

Saslimstības līmenis vai vēršanās pēc medicīniskas palīdzības nedēļās laikā tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi vērsušies pēc medicīniskās palīdzības pie ģimenes ārsta ar akūto respiratoro infekciju.

Saslimstība ar AAEI 2011.gada 40.-49.nedēļā

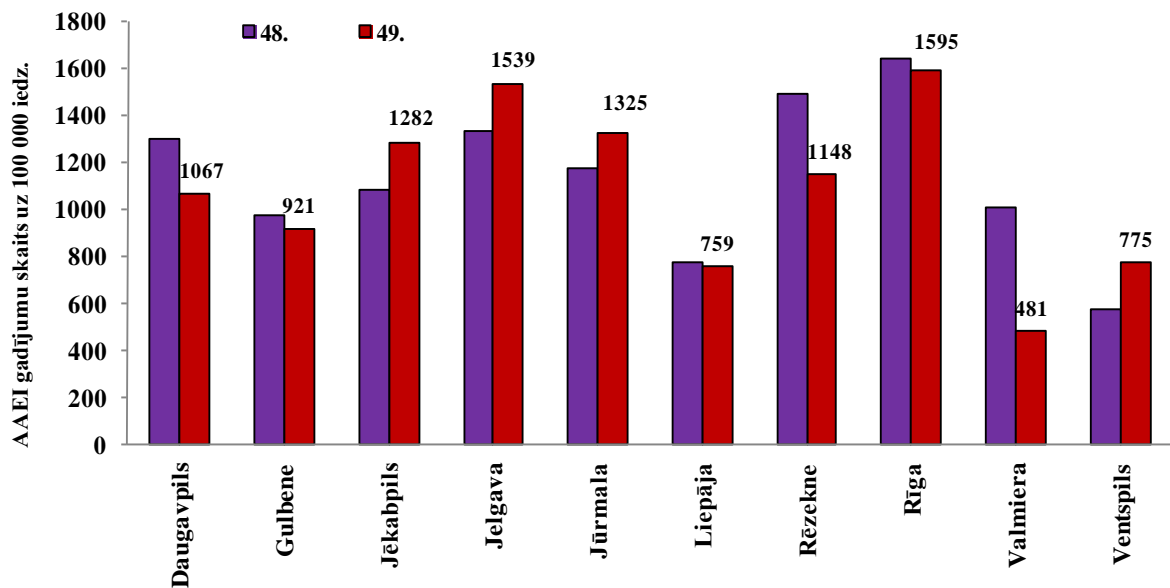


Vēršanās pēc palīdzības ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām ambulatorajās iestādēs ir nedaudz augstāka par pagājušā gada rādītājiem šajā laika periodā.

AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

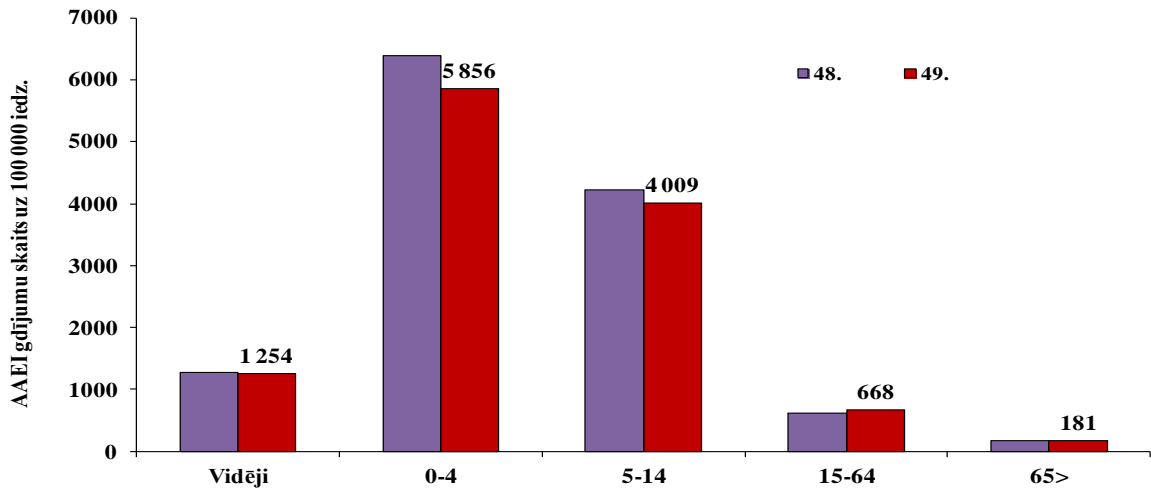
Ar AAEI ambulatorajās iestādēs vēršušos pacientu skaits pieauga četrās pilsētās - Jēkabpilī, Jelgavā, Jūrmalā un Ventspilī. Pārējās sešās pilsētās saslimstība 49.nedēļā samazinājās.

Visaugstākā saslimstība bija Rīgā (1595), Jelgavā (1539), Jūrmalā (1325) un Jēkabpilī (1282 uz 100 000 iedz.).

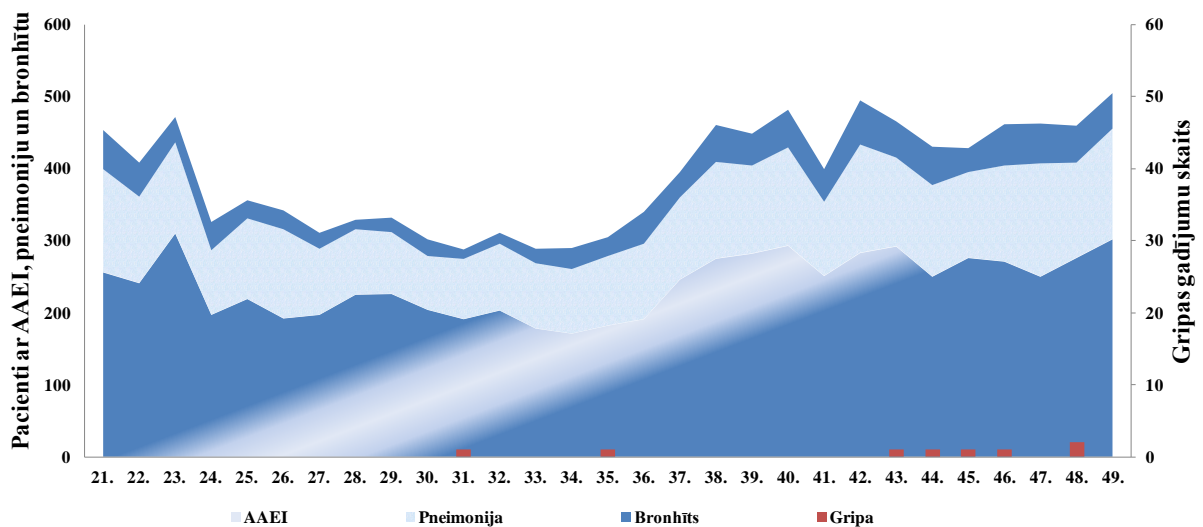


AAEI atsevišķās vecuma grupās

Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, saslimstība pieauga vecuma grupā 15-64 gadi par 7% un vecumā no 65 gadiem – par 3,7%. Visaugstākā saslimstība tika novērota vecuma grupā 0-4 gadi (5856 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem), kas ir 4,7 reizes augstāka par vidējo saslimstību. Šajā vecuma grupā saslimstība, salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, samazinājās par 8,3%. Arī vecuma grupās 5-14 gadi saslimstība samazinājās – par 5,3%.



Hospitalizētie pacienti ar AAEI, gripu, bronhītu un pneimoniju (NMPD dati no 21. līdz 49.nedēļai)



Saskaņā ar Neatliekamās medicīnas palīdzības dienesta (NMPD) sniegtajiem datiem, pagājušajā 49.nedēļā pacienti ar gripu netika stacionēti. Iepriekšējā 48.nedēļā bija hospitalizēti divi pacienti ar aizdomām par gripu. Kopā 43.-48.nedēļā dažādās ārstniecības iestādēs hospitalizēti 6 pacienti ar diagnozi „Gripa”.

Kopējais hospitalizēto pacientu skaits ar elpceļu infekcijām (AAEI, bronhīti, pneimonijas), kam sniegta neatliekamā medicīnas palīdzība un veikta hospitalizācija 49.nedēļā, salīdzinājumā ar 48.nedēļu, pieaudzis par 9%. Pacientu skaits ar AAEI pieaudzis vidēji par 9%, ar pneimoniju - par 16%, bet pacientu skaits ar bronhītu samazinājies par 4%.

No kopējā hospitalizēto pacientu skaita (504) pacienti vecumā līdz 4 gadiem bija 49% (249), vecumā no 5 līdz 14 gadiem – 15% (75), vecuma grupā 15-64 gadi – 17% (85) un vecumā no 65 gadiem– 19% (95).

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklētība

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklētība, salīdzinājumā ar 48.nedēļu, būtiski nav mainījusies – skolas apmeklēja vidēji 92,2% skolēnu. Līdzīgi kā iepriekšējā nedēļā, nedaudz mazāk skolēnu apmeklēja izglītības iestādes Jelgavā (78,3%), Liepājā (88%) un Jēkabpilī (88,4%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
44.	92,5	92,6	85,2	94,3	93,4	90,9	97,1	93,5	94,9	94,8	93,4
45.	91,8	90,1	86,3	93,1	91,6	93,5	97,6	93,7	97,8	93,9	93,3
46.	92,5	91,7	88,4	92,5	89,9	92,2	96,9	91,4	98,4	94,0	92,7
47.	92,0	89,8	88,2	92,7	93,1	88,1	96,5	91,1	91,9	93,5	91,8
48.	91,7	89,8	88,9	91,7	93,0	90,1	95,3	91,8	96,9	92,7	92,1
49.	91,9	89,5	88,4	78,3	93,1	88,0	94,9	91,3	96,7	97,1	92,2
Salīdzinājumā ar 48.nedēļu	0,2	-0,3	-0,5	-13,4	0,2	-2,1	-0,4	-0,5	-0,1	4,5	0,1

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība

Pirmsskolas izglītības iestādes 49.nedēļā apmeklēja vidēji 69,5% reģistrēto bērnu.

Viszemākā pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība bija Rīgā (61,9%), arī Jēkabpilī (69,2%) apmeklētība bija nedaudz zemāka kā vidēji. Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, visvairāk apmeklētība samazinājusies Jelgavā - par 9,8%.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
44.	69,5	79,7	86,3	80,9	70,6	82,7	81,2	69,1	73,3	72,7	72,8
45.	70,6	79,3	75,7	80,1	71,6	83,3	79,6	66,8	75,2	76,3	72,8
46.	69,1	76,4	70,0	78,5	73,5	79,5	54,9	58,4	71,8	70,8	67,1
47.	72,8	71,7	64,6	78,9	61,8	84,3	74,1	64,9	77,2	75,1	71,3
48.	72,1	71,7	74,9	81,6	70,6	85,7	71,4	65,8	73,8	70,4	70,9
49.	72,6	75,1	69,2	71,9	71,0	83,5	76,1	61,9	73,3	71,0	69,5
Salīdzinājumā ar 48.nedēļu	0,4	3,4	-5,7	-9,8	0,3	-2,2	4,7	-3,9	-0,5	0,6	-1,4

Respiratoro vīrusu cirkulācija

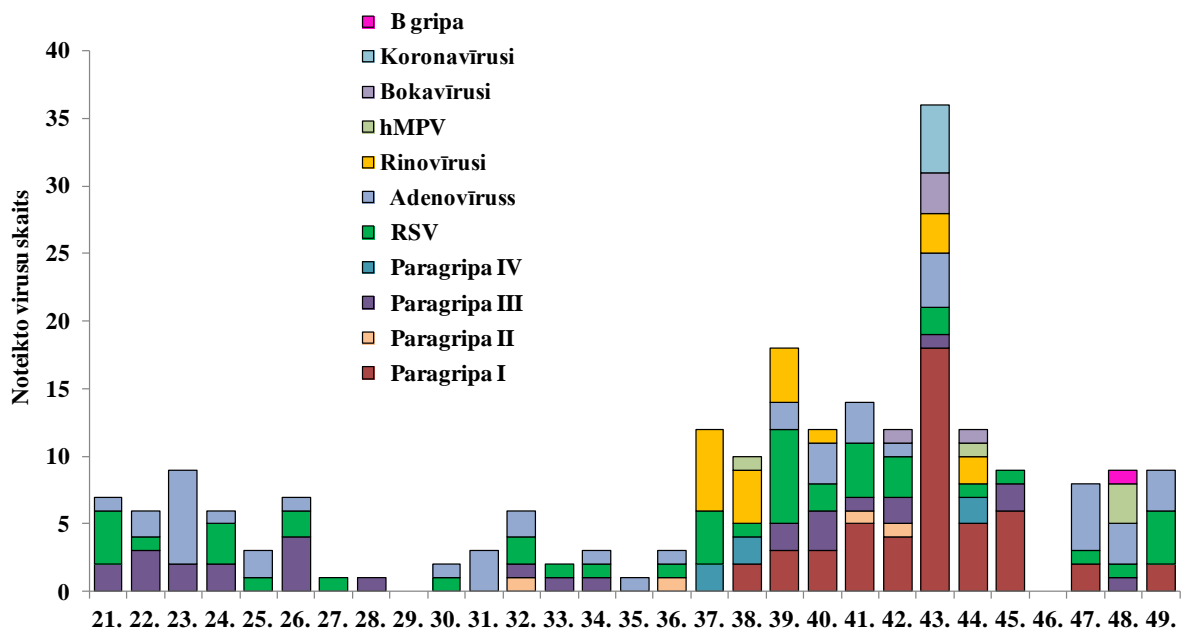
2011.gada 49.nedēļā izmeklēti 119 personu klīniskie paraugi, izmantojot polimerāzes ķēdes reakcijas metodi, lai noteiktu respiratoro vīrusu RNS/DNS. Gripas vīrusi nav noteikti. Iepriekšējā 48.nedēļā noteikts viens *B tipa* gripas vīruss – no *B/Victoria/02/87* līnijas (iekļauts vakcīnas sastāvā).

Ar imūnfluorescences metodi pārbaudīti 117 klīniskie paraugi, no tiem 9 paraugos noteikti respiratoro vīrusu antigēni (Ag): paragripa I tipa – 2, respiratori sincitiālais vīruss – 4 un adenovīrusi - 3 paraugos.

Virusoloģijas laboratorijā ar ekspresmetodi noteikto vīrusu skaits

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripa no izmeklēto paraugu skaita (%)	t.sk. gripa no pozitīvo paraugu skaita (%)
40.	95			3		3		2	3	1				12	12,6	0,0	0
41.	133			5	1	1		4	3					14	10,5	0,0	0
42.	102			4	1	2		3	1			1		12	11,8	0,0	0
43.	121			18		1		2	4	3		3	5	36	29,8	0,0	0
44.	108			5			2	1		2	1	1		12	11,1	0,0	0
45.	104			6		2		1						9	8,7	0,0	0
46.	101													0	0,0	0,0	0
47.	133			2				1	5					8	6,0	0,0	0
48.	134		1			1		1	3		3			9	6,7	0,7	11,1
49.	119			2				4	3					9	7,6	0,0	0
Kopā no 40. līdz 49.nedēļai	1150	0	1	45	2	10	2	19	22	6	4	5	5	121	10,5	0,1	0,8

Noteikto respiratoro vīrusu skaits pa nedēļām



Secinājumi

2011.gada 49.nedēļā vēršanās pēc medicīnas palīdzības ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām monitoringa ambulatorajās iestādēs, salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, nedaudz samazinājusies - par 1,9%. Visaugstākā saslimstībā ar AAEI reģistrēta Rīgā, Jelgavā, Jūrmalā un Jēkabpilī. Vairāk ar AAEI slimo bērni vecuma grupā 0-4 gadi.

Kopš sezonas sākuma Latvijā no respiratoriem vīrusiem biežāk noteikti paragripas I tipa vīrusi – 37% (45/121) no kopējā pozitīvo paraugu skaita. Šajā sezonā pirmais gripas vīruss – *B tipa* gripas vīruss - noteikts LIC virusoloģijas laboratorijā 48.nedēļā.

NMPD dati liecina, ka kopš sezonas sākuma (40.nedēļa) dažādās ārstniecības iestādēs hospitalizēti 6 pacienti (43.-48.nedēļā) ar diagnozi „Gripa”.

Situācija PVO Eiropas reģiona valstīs 48.nedēļā (informācija no EuroFlu)

(http://www.euroflu.org/cgi-files/bulletin_v2.cgi)

Par saslimstību ar gripu un akūtām elpceļu infekcijām 48.nedēļā informāciju sniegušas 46 no 53 PVO Eiropas reģiona valstīs. PVO Eiropas reģiona valstīs gripas aktivitāte joprojām ir zema. Par sporādisku gripas izplatību ziņoja tikai 7 valstis – Azerbaidžāna, Čehijas Republika, Francija, Norvēģija, Spānija, Šveice un Zviedrija; par lokālu gripas izplatību 48.nedēļā ziņoja Nīderlande. Visaugstākā saslimstība ar AAEI ir mazo bērnu vidū.

Virusoloģijas dati. 2011.gada 48.nedēļā uzraudzības tīkla ietvaros izmeklēti 932 paraugi, no tiem 17 (1,8%) paraugos tika atklāti gripas vīrusi – 14 *A tipa* gripa (*A/H3*) un 3 *B tipa* gripas vīrusi. No *A tipa* gripas vīrusiem 10 tipēti kā *A/H3* un 1 kā *A/H1pdm09*.

Ārpus uzraudzības tīkla (hospitalizēto pacientu vidū) noteikti 48 gripas vīrusi - 40 *A tipa* (no tiem tipēti 17 vīrusi t.sk.14 kā *A/H3* un 3 kā *A/H1pdm09*) un 8 *B tipa* gripas vīrusi.

Kopš sezonas sakuma (no 40. līdz 48.nedēļai) noteikti 295 gripas vīrusi: 226 (77%) bija *A tipa* gripas vīrusi un 69 (23%) bija *B tipa* gripas vīrusi. No *A tipa* gripas vīrusiem tipēti 148, t.sk. 118 (80%) kā *A/H3* un 30 (20%) kā *A/H1pdm09*.

Kopš 40.nedēļas antigēnais raksturojums tika noteikt 5 gripas vīrusiem:

-2 *A(H1)pdm09 A/California/7/2009 (H1N1)*-līdzīgs*;

-1 *A(H3) A/Perth/16/2009 (H3N2)*-līdzīgs*;

-1 *B/Florida/4/2006-like (B/Yamagata/16/88)*- līdzīgs

-1 *B/Brisbane/60/2008-like (B/Victoria/2/87)*-līdzīgs*.

* iekļauti vakcīnas sastāvā 2011.-2012.gada sezonai

Positīvo paraugu īpatsvars no izmeklēto paraugu skaita uz gripas vīrusiem joprojām ir zems (1,8%), bet pēdējā laikā pakāpeniski pieaug respiratori sincitiālā vīrusa īpatsvars.

PVO informācija par gripas izplatību pasaulē (2011.gada 2.decembrī)

(http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/index.html;

- **Ziemeļu puslodes mērenā klimata** reģionos gripas aktivitāte joprojām ir zemā līmenī, tika ziņots par sporādisku gripas aktivitāti Kanādā un dažās Eiropas valstīs.
- **Tropu zonā** tikai dažas valstis tika ziņojušas par nozīmīgu gripas aktivitāti:
 - Amerikā - Nikaragva, Kostarika un Brazīlija;
 - Centrālāfrikā – Kamerūna;
 - Dienvidaustrumāzijā - Kambodža un Laosa.
- **Dienvidu puslodē** gripas aktivitāte ir atgriezies starpsezonas līmenī, tikai Austrālijā saglabājas sezonālā gripas vīrusa *A(H3N2)* mērena izplatība.
- **Amerikas Savienotajās Valstīs** tika atklāta jauna gripas vīrusa *A (H3N2)* pārnese no cilvēka uz cilvēku; jauns vīruss ir reasortants starp cūku izcelsmes gripas vīrusu (*H3N2*) cirkulējošo cūku populācijā ASV kopš 1998.gada un (*H1N1*) *pdm09* vīrusu (*M* gēnu); par tālāku jaunā gripas vīrusa izplatīšanos līdz šim netika ziņots.

Materiālu sagatavoja: V/a „Latvijas Infektoloģijas centrs” Epidemioloģiskās drošības un sabiedrības veselības departamenta Infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe R.Nikiforova; 2011.-2012.gada AAEI un gripas monitoringa 2011.gada 49.nedēļā datus sniedza:

- 59 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 105 748 – 4,7% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 40 skolas
- 40 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti LIC laboratorijas Virusoloģijas nodaļas dati un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Materiāls ir pieejams v/a “LIC” Interneta mājas lapā: www.lic.gov.lv.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz v/a “Latvijas Infektoloģijas centrs” “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.